

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ในโลกยุคปัจจุบันความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ถือเป็นความรู้ที่มีความเจริญก้าวหน้าและพัฒนาอย่างไม่หยุดยั้ง ซึ่งความรู้ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ล้วนแต่เป็นสิ่งที่มนุษย์คิดค้น สร้างสรรค์ขึ้นมาทั้งสิ้นและคงปฏิเสธไม่ได้ว่าความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ได้เข้ามามีบทบาทตอบสนองความต้องการในการดำรงชีวิตประจำวันของมนุษย์ มีความสัมพันธ์กันเกี่ยวข้องกันจนไม่สามารถแยกออกจากกันได้ มนุษย์จึงจำเป็นต้องเรียนรู้ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อที่จะได้นำความรู้ที่ได้รับมาพัฒนาเพื่อตอบสนองความต้องการของตนเอง อย่างไรก็ตามมนุษย์เป็นสัตว์สังคมที่มีความต้องการไม่สิ้นสุด คราใดที่ความต้องการนั้นยังไม่ได้รับการตอบสนอง มนุษย์ก็จะเดินหน้าเรียนรู้ ค้นคว้า สืบหา ค้นหา องค์กรความรู้ใหม่ๆ เพื่อตอบสนองความต้องการของตนเองต่อไปเรื่อย ๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านวิทยาศาสตร์ ศาสนา ศิลปะศาสตร์ โหราศาสตร์ โหราศาสตร์ โหราศาสตร์ ในระบบการเรียนรู้ของมนุษย์พบว่าหลายเรื่องที่วิทยาศาสตร์ไม่สามารถตอบสนองความต้องการเรียนรู้ และอธิบายปรากฏการณ์บางสิ่งบางอย่างได้ ทำให้มนุษย์มีระบบความคิดอย่างหนึ่ง คือ ความเชื่อ ความเชื่อถือเป็นวัฒนธรรมทางความคิด มีอิทธิพลต่อวิถีชีวิตของมนุษย์ แม้ปัจจุบันมนุษย์จะอยู่ในยุคของวิทยาศาสตร์และวิทยาศาสตร์แขนงต่าง ๆ ได้อธิบายเหตุผลจนส่งผลให้ความเชื่อของมนุษย์เปลี่ยนแปลงไป แต่ก็มีความเชื่อบางอย่างที่ยังมีผลต่อจิตใจ การดำเนินชีวิตของมนุษย์ตลอดเวลา เช่น ความเชื่อเรื่องดวง ความเชื่อเรื่อง โชคชะตาโรสี ความเชื่อเรื่อง โหราศาสตร์ ความเชื่อเรื่องฮวงจุ้ย และความเชื่อเรื่องศาสตร์โหราศาสตร์

ศาสตร์โหราศาสตร์ เป็นศาสตร์ของจีนแขนงหนึ่งในศาสตร์ทั้งหลายของโลก ที่สืบทอดกันมาเป็นเวลาอันยาวนาน ศาสตร์แขนงนี้ว่าด้วยการทำนายที่เกี่ยวข้องผูกพันกับชีวิตประจำวันของมนุษย์ ทุกยุคทุกสมัย โหราศาสตร์ ภาษาไทยเรียกวิชานี้ว่า “นรีลักษณ์ศาสตร์” หมายถึง การพิจารณาจากลักษณะทั้งห้าประการ ซึ่งได้แก่ อวัยวะทั้งห้า ได้แก่ หู ตา จมูก ปาก และคิ้ว ภูเขาทั้งห้า ได้แก่ หน้าผาก จมูก โหนกแก้มซ้าย โหนกแก้มขวา ปลายคาง หัวสั้นท้ายยาว ได้แก่ ใบหน้า เรือนร่าง ศีรษะ แขน ขา ธาตุทั้งห้า ได้แก่ ธาตุทอง ธาตุน้ำ ธาตุไม้ ธาตุไฟ ธาตุดิน ฯลฯ เป็นต้น ผู้คนในสังคมปัจจุบันมาจากหลายพ่อหลายแม่ ความคิดหรืออุปนิสัยใจคอย่อมแตกต่างกันเป็นธรรมดา การพบปะกันครั้งแรกผู้คนมักทำดีต่อกัน จะพูดแต่ข้อดีของตนเองมากกว่าข้อเสีย เลือกสวมใส่เสื้อผ้าดี ๆ ใช้

เครื่องประดับราคาแพง แต่งหน้าทาปากสวยงาม เพื่อเพิ่มบุคลิกภาพให้ดูดีและอำพรางส่วนที่ด้อยของตนเอง ดังนั้น การดูแลลักษณะ โหงวเฮ้งจึงมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งเพื่อประกอบการคัดเลือกบุคลากรให้เหมาะสมกับตำแหน่งงาน มีบริษัทใหญ่ ๆ หลายแห่งในหลายประเทศ นิยมใช้วิธีการดูโหงวเฮ้งเพื่อประกอบการคัดเลือกบุคลากร เช่น ญี่ปุ่น จีน ฮองกง ไต้หวัน และประเทศในแถบยุโรปบางประเทศ รวมถึงประเทศไทยด้วย วิชาโหงวเฮ้งมีการบันทึกเป็นสถิติกันมาหลายพันปี เป็นมรดกอันล้ำค่าชิ้นหนึ่งของโลกที่ได้ถูกปกปิดเป็นความลับมาช้านานและได้ถูกเปิดเผยเพื่อรับใช้สังคมทุกยุคทุกสมัยสืบทอดจนถึงปัจจุบัน ทั้งยังสามารถนำไปประยุกต์ใช้เพื่อการประกอบวิชาชีพด้านอื่น ๆ ได้ด้วย เช่น จิตวิทยา กฎหมาย เป็นต้น (อำนวยการชัย ปฏิพัทธ์เผ่าพงศ์, 2552: 19)

นอกจากนี้ รุ่งนภา อังคะศิริกุล (2553: 4) ผู้เชี่ยวชาญด้านนรลักษณ์ศาสตร์ หรือโหงวเฮ้งของประเทศไทย ได้กล่าวถึง โหงวเฮ้ง "ไว้ว่า เป็นศาสตร์จีนโบราณ ที่ใช้ในการพิจารณาดูใบหน้าเพื่อวิเคราะห์ถึงบุคลิกและลักษณะนิสัยเล็ก ๆ ของแต่ละคนตามทฤษฎีธาตุ โดยการอ่านจากลักษณะห้าประการ ได้แก่ คิ้ว หู ตา จมูก ปาก และอริยาบถต่าง ๆ ทั้งการพูด การฟังน้ำเสียง ไปจนถึงการดูราศี มีหลายธุรกิจที่ให้ความสำคัญกับเรื่องนี้เป็นอย่างยิ่งในการคัดเลือกบุคลากรเข้าทำงานในบริษัทตน และในปัจจุบันเริ่มเป็นศาสตร์ที่ใช้กันระดับสากลมากขึ้นทั้งในบริษัทไทยและต่างประเทศ โดยโหงวเฮ้งเป็นวิชาที่ว่าด้วยการดูแลลักษณะของบุคคลต่างๆไปทุกชนชั้น ทุกวรรณะ ภาษาไทยเรียกวิชานี้ว่า "นรลักษณ์ศาสตร์" ภาษาจีน เรียกว่า "โหงวเฮ้ง" แปลว่าการพิจารณาดูจากลักษณะทั้งห้าประการ ซึ่งแบ่งออก 4 ประเภท ดังนี้

1. อวัยวะทั้งห้า คิ้ว หู ตา จมูก ปาก
2. ภูเขาทั้งห้า ได้แก่ หน้าผาก จมูก โหนกแก้มซ้าย โหนกแก้มขวา ปลายคาง
3. ห้าส้น ห้ายาว ได้แก่ ใบหน้า เรือนร่าง ศีรษะ แขน ขา
4. ธาตุทั้งห้า ได้แก่ ธาตุทอง ธาตุน้ำ ธาตุไม้ ธาตุไฟ ธาตุดิน

การพิจารณาและวิเคราะห์ลักษณะบุคคลตามทฤษฎีธาตุ ถือเป็นศาสตร์หนึ่งตามหลักวิชาโหงวเฮ้ง ซึ่งอำนวยการชัย ปฏิพัทธ์เผ่าพงศ์ (2552: 21-22) ได้กล่าวว่า ธาตุทั้ง 5 ได้แก่ ธาตุทอง ธาตุน้ำ ธาตุไม้ ธาตุไฟ ธาตุดิน เป็นศาสตร์โหงวเฮ้ง ที่ใช้ในการวิเคราะห์ลักษณะบุคคล โดยวัฏจักรชีวิตก่อเกิดจากธาตุต่างๆ 5 ธาตุ จะมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกันใน 2 ลักษณะคือ "วัฏจักรการก่อกำเนิด" และ "วัฏจักรทำลาย"

วัฏจักรการก่อกำเนิดของธาตุต่างๆ (หรือการส่งเสริมให้ดีขึ้น)

1. ธาตุไม้ก่อกำเนิดธาตุไฟ เพราะไม้เป็นเชื้อเพลิง ทำให้เกิดไฟได้ง่าย
2. ธาตุไฟก่อกำเนิดธาตุดิน เมื่อไฟเผาผลาญสิ่งต่างๆ ให้เป็นเถ้า ก็จะกลับกลายเป็นดิน

3. ธาตุดินก่อกำเนิดธาตุทอง เมื่อดินทับถมกันหลายพันปี ทำปฏิกิริยาทางเคมี แล้วแปรสภาพเป็นแร่ธาตุต่างๆ ที่มีค่า

4. ธาตุทองก่อกำเนิดธาตุน้ำ เพราะแร่ธาตุส่วนใหญ่จะมีความแข็งแกร่ง ปิดกั้นก่อตัวเป็นแอ่ง ซึ่งในที่ที่มีความชื้นสูงหรือมีฝนตกชุก ก็จะสามารถกักเก็บน้ำไว้ได้ จนก่อกำเนิดเป็นแหล่งต้นน้ำไหลลงมาเป็นแม่น้ำลำคลอง

5. ธาตุน้ำก่อให้เกิดธาตุไม้ หมายความว่า ที่ใดมีแหล่งน้ำ ต้นไม้น้อยใหญ่ก็จะก่อกำเนิดขึ้นได้

วัฏจักรทำลายจากธาตุต่างๆ (หรือการทำให้แย่ง)

1. ธาตุไม้ทำลายธาตุดิน เพราะต้นไม้จะไชรากเลื้อยเจาะลงในดิน เพื่อดู่น้ำและแร่ธาตุเพื่อการเจริญเติบโต ส่งผลให้ดินแห้งแล้งและร่วนซุยได้

2. ธาตุดินทำลายธาตุน้ำ หมายถึงทิวเขาหรือเนินดิน สามารถปิดกั้นหรือเปลี่ยนแปลงทางเดินของน้ำได้

3. ธาตุน้ำทำลายธาตุไฟ เมื่อมีกองไฟหรือไฟป่าเกิดขึ้น ฝนที่ตกลงมาก็สามารถทำให้กองไฟหรือไฟป่าที่ร้ายแรงดับลงได้

4. ธาตุไฟทำลายธาตุทอง แร่ธาตุโลหะถึงแม้จะมีความแข็งแกร่ง แต่ก็ต้องหลอมละลายเปลี่ยนรูปไปด้วยความร้อนของไฟ

5. ธาตุทองทำลายธาตุไม้ เมื่อแร่ธาตุโลหะถูกนำมาหลอมเปลี่ยนรูปเป็นอาวุธหรือเครื่องมือ เช่น มีด ขวาน เลื่อย ก็สามารถตัดทำลายต้นไม้ใหญ่ได้

การวิเคราะห์อุปนิสัยหลักจากธาตุต่างๆ บนใบหน้า

1. คนธาตุไม้ สังเกตง่ายๆ จากรูปหน้าทรงรี รูปไข่ เป็นคนที่โกรธง่ายหายเร็ว ใจดีมีเมตตา มีวิสัยทัศน์กว้างไกล มีวาทศิลป์ในการพูด รอบรู้หลายเรื่อง ฉลาดทันคน ถนัดด้านการเรียนการสอน หรือเป็นที่ปรึกษาวางแผน คนพวกนี้เหมาะที่จะเป็นนักคิด นักวิชาการ นักวิเคราะห์ (ประมาณว่าเก่ง ทฤษฎีแต่อ่อนปฏิบัติ)

2. คนธาตุไฟ สังเกตได้จากรูปหน้าแบบสามเหลี่ยมหรือคางเรียวยาวแหลม อุปนิสัยโดยทั่วไป จะมีความคล่องแคล่วว่องไว ทะเยอทะยาน ชอบผจญภัย มุทะลุวู่วาม มีจินตนาการและมีอุดมคติสูง ชอบค้นคว้าหาเหตุผล เรียนเก่งเรียนรู้ไว คนพวกนี้เหมาะที่จะเป็นนักตรวจสอบ เร่งรัด หรือหัวหน้างานระดับกลางๆ

3. คนธาตุดิน สังเกตง่ายๆ จากรูปหน้าสี่เหลี่ยมมันคง เป็นคนพูดจาตรงไปตรงมา มันคงหนักแน่น ชอบทำมากกว่าพูด ขยัน ซื่อสัตย์ รักภาระเบียบ (ประเภทสั่งสิบก็ทำแค่สิบ) เอาความ

แน่นอนไว้ก่อน ไม่ชอบเสียงทำธุรกิจหรืองานใหญ่ที่ไม่มีความแน่นอน เหมาะที่จะเป็นพนักงานฝ่ายปฏิบัติการ

4. คนธาตุทอง สังเกตได้จากใบหน้ารูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า มีความเป็นผู้นำ มีวิสัยทัศน์มองการณ์ไกล ฉลาด สุขุม มีเหตุผล กล้าคิดกล้าทำ กล้าตัดสินใจ และกล้ารับผิดชอบ เหมาะที่จะเป็นนักบริหาร วางนโยบาย วางแผน ไม่ชอบให้ใครมาควบคุม การเข้าหาคนประเภทนี้ต้องเป็นไปในลักษณะเชิงขอคำปรึกษาแนะนำ เพื่อให้เขาได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็นหรือแสดงภูมิความรู้ของเขา

5. คนธาตุน้ำ เป็นคนที่มีลักษณะรูปหน้ากลม อุปนิสัยโดยทั่วไปเป็นคนมีอารมณ์อ่อนไหว แต่ฉลาดทันคน รักความสบาย ชอบสนุกสนานเฮฮา ไม่ชอบความเครียด ชอบเข้าสังคม ชอบอาหารการกิน มีเพื่อนฝูงมากมาย เป็นคนประนีประนอมอะลุ่มอล่วย ไม่ชอบปะทะกับใคร ขาดความเด็ดขาด ติดตามงานระยะสั้นจบเป็นเรื่อยๆ ได้ดี ไม่ชอบงานที่ต้องติดตามระยะยาว ปรับตัวเข้าหาผู้อื่นได้ดี รักงานด้านบริการหรือติดต่อประสานงาน เหมาะเป็นนักประสานประโยชน์ งานแรงงานสัมพันธ์ หรืองานประเภทเป็นแนวกันชน (ระหว่างพนักงานกับบริษัท) เป็นผู้ช่วยระดับบริหารได้ดีเยี่ยม

ปัจจุบันการนำศาสตร์โหงวเฮ้งไม่เพียงนำมาใช้คัดเลือกคนระดับผู้บริหารเข้ามาในองค์กรเท่านั้น แต่ยังนำมาพิจารณาใช้กับการคัดเลือกคนระดับพนักงานอย่างแพร่หลายมากขึ้น ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นบุคลากรภาครัฐ จึงมีความสนใจใคร่ศึกษา ทำความเข้าใจเรื่องลักษณะคนตามธาตุกับพฤติกรรม บุคลิกลักษณะ นิสัย ของบุคลากรในแต่ละระดับในการปฏิบัติงานว่าบุคลลักษณะใด มีพฤติกรรมการทำงานเป็นอย่างไร มีภาวะผู้นำเป็นแบบไหน ตามทฤษฎีภาวะผู้นำกริด (The Leadership Grid Theory) หรือทฤษฎีตาข่ายการบริหารงาน ซึ่งผู้วิจัยเชื่อว่าข้อมูลที่ได้รับจากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้จะก่อให้เกิดประโยชน์ในการวัดผล และอธิบายถึงความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมของคนในองค์กรกับลักษณะของแต่ละบุคคล โดยมีจุดเน้นที่แต่ละลักษณะอวัยวะทั้งห้าตามศาสตร์โหงวเฮ้ง

1.2 วัตถุประสงค์การศึกษา

- 1.2.1 เพื่อศึกษาลักษณะบุคคลตามทฤษฎีธาตุของบุคลากร โรงพยาบาลวังชัน
- 1.2.2 เพื่อศึกษาภาวะผู้นำของบุคลากร โรงพยาบาลวังชัน
- 1.2.3 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะบุคคลตามทฤษฎีธาตุกับภาวะผู้นำของบุคลากร โรงพยาบาลวังชัน

1.3 สมมติฐานการวิจัย

ลักษณะบุคคลตามทฤษฎีธาตุมีความสัมพันธ์กับภาวะผู้นำของบุคลากร โรงพยาบาลวังชัน

1.4 ขอบเขตการศึกษา

1.4.1 ขอบเขตการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้ มุ่งที่จะศึกษาลักษณะบุคคลตามทฤษฎีธาตุจากการวิเคราะห์ลักษณะรูปหน้าโดยศึกษาอุปนิสัยหลักของบุคคลจากธาตุทั้งห้าบนใบหน้า คือลักษณะ ธาตุไม้ ธาตุไฟ ธาตุดิน ธาตุทอง และธาตุน้ำ ศึกษาภาวะผู้นำตามทฤษฎีภาวะผู้นำกริด (The Leadership Grid Theory) ของบุคลากรโรงพยาบาลวังชัน และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะบุคคลตามทฤษฎีธาตุกับภาวะผู้นำของบุคลากรโรงพยาบาลวังชัน

1.4.2 ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ เจ้าหน้าที่โรงพยาบาลวังชัน ระดับบริหารและระดับปฏิบัติงาน จำนวน 130 คน

1.4.3 ขอบเขตด้านระยะเวลา

การศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้กำหนดระยะเวลาในการศึกษาไว้ 10 เดือน ตั้งแต่เดือนมิถุนายน 2554 – มีนาคม 2555

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.5.1 ได้เข้าใจถึงทฤษฎีธาตุ ที่สะท้อนมาจากลักษณะบนใบหน้าของมนุษย์แต่ละคน

1.5.2 ได้ทราบถึงความสัมพันธ์ระหว่างทฤษฎีธาตุ กับพฤติกรรม บุคลิกลักษณะ นิสัย ของบุคลากรในแต่ละระดับ ซึ่งมีผลต่อพฤติกรรมการทำงานและภาวะผู้นำ

1.5.3 องค์กร หน่วยงานต่างๆ สามารถนำผลการศึกษาไปใช้ประโยชน์ในการคัดเลือกบุคคลเข้ามาทำงานได้อย่างเหมาะสมกับความรู้ความสามารถ บุคลิกลักษณะของบุคคลนั้น

1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ

ทฤษฎีธาตุ หมายถึง การพิจารณาจากลักษณะธาตุทั้งห้าของใบหน้าบุคคล ได้แก่ ธาตุไม้ ธาตุไฟ ธาตุดิน ธาตุทอง และธาตุน้ำ

ภาวะผู้นำ หมายถึง กระบวนการที่บุคคลใดบุคคลหนึ่ง พยายามใช้อิทธิพลของตน เพื่อกระตุ้น ชี้นำ ผลักดัน ให้บุคคลอื่น มีความเต็มใจ และกระตือรือร้นในการทำสิ่งต่าง ๆ ตามต้องการ โดยมีเป้าหมายคือ ความสำเร็จขององค์กร

บุคลากรโรงพยาบาลวังชัน หมายถึง ข้าราชการ ลูกจ้างประจำ ลูกจ้างชั่วคราว และพนักงานราชการ

โหงวเฮ้ง หมายถึง การพิจารณาคุณลักษณะทั้งห้าประการซึ่งได้แก่ คิ้ว หู ตา จมูก ปากและส่วนประกอบจากในหน้า รูปร่าง อริยาบทต่าง ๆ เช่นการเดิน ยืน นั่ง ลุก นอน การพูด การฟังน้ำเสียงจากการพูดทางโทรศัพท์ การรับประทานอาหาร การดูจากราศี (รุ่งนภา อังคะศิริกุล, 2553: 4)

ธาตุ หมายถึง ลักษณะของใบหน้าตามทฤษฎีธาตุ ประกอบด้วย 5 ธาตุ ซึ่ง อำนวยชัย ปฏิพัทธ์เผ่าพงศ์ (2552: 4-5) ได้ให้ความหมายและลักษณะบุคคลตามทฤษฎีธาตุไว้ดังนี้

ธาตุน้ำ หมายถึง คนที่มีหน้าลักษณะรูปทรงไม่ตายตัวหรือรูปแบบที่ตายตัว แต่ที่พบเห็นมากที่สุดคือหน้ากลมหรืออ้วน ผิวมักคล้ำหรือสีน้ำตาล รูปร่างมักเตี้ย หรือตัวเล็กและตัวเล็กน้อย หรืออาจมีน้ำหนักตัวเกินเล็กน้อย เป็นคนเจ้าเนื้อและร่างกายอ้วน มีพุงหรือท้องใหญ่ บั้นท้ายอวบอ้วน อุปนิสัยเป็นนักเอาตัวรอด สามารถรับมือกับความท้าทายทางการเงินและอาชีพ อุปสรรค ความยากลำบากต่าง ๆ มีความสามารถในการปรับตัวสูง ฉลาด ไหวพริบปฏิภาณดี ปัญญาดี เป็นคนประสบความสำเร็จทางการเงิน ทางธุรกิจ และทางการเมืองในวัยหนุ่มสาว บุคคลธาตุน้ำหากมีผิวที่ซีดมักพุดจากหลักแหลม และสติปัญญาสูง ตัดสินใจเร็วและตัดสินใจด้วยญาณสังขรณ์

ธาตุไม้ หมายถึง คนที่มีลักษณะหน้ารี เรียวยาว ผอมบาง รูปทรงสามเหลี่ยมที่มีหน้าผากกว้างและคางเล็ก จมูกแหลม หูยาว และคิ้วยาว ร่างกายผอมและสูง อุปนิสัยมีเมตตา เป็นคนที่มั่นคง เข้าอกเข้าใจคน ใจกว้าง ใจดี เป็นคนพากเพียรและฝ่าฟันเพื่อบรรลุความสำเร็จ ทำอะไรซ้ำ ๆ และสม่ำเสมอ แต่เป็นผู้ชนะในการแข่งขัน เป็นคนที่เหมาะกับอาชีพที่สัมพันธ์กับการแพทย์ การวิจัยและการพัฒนา การศึกษาหรือบริการทางสังคม เป็นนักคิด นักยุทธศาสตร์และนักวางแผนนโยบายที่ดี

ธาตุไฟ หมายถึง คนที่มีลักษณะหน้าส่วนกลางกว้าง (บริเวณจมูก) และสอบแคบที่บริเวณส่วนบน (บริเวณหน้าผาก) และคางกว้าง รูปร่างไม่อ้วน มักมีจมูกและโหนกแก้มเด่นชัด มักมีผิวออกแดง อุปนิสัย เป็นคนมีกิจกรรมารยาทที่ดี งดงาม มีความประพฤติดี มีความอ่อนโยนอยู่เสมอ มีธรรมชาติที่จริงใจ มักชอบแบ่งปันแนวคิดและความฝันต่าง ๆ เป็นนักพูดจูงใจที่ยิ่งใหญ่ สร้างอิทธิพลเหนือคนอื่นได้เก่งกาจ และให้แรงบันดาลใจแก่คนอื่นได้ยอดเยี่ยม โมโหง่ายและโกรธง่าย เป็นคนอาจหาญ ทะเยอทะยาน เป็นนักผจญภัย ชอบ โอ้อวด ฉลาด มีสติปัญญาดี มีความคิดสร้างสรรค์แต่มักขาดความเชื่อมั่นในตนเองและบางครั้งก็ขาดความเชื่อมั่นในคนอื่น บางครั้งเป็นคนอ่อนไหว มักชอบจัดการสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง

ธาตุดิน หมายถึง คนที่มีลักษณะหน้าเหมือนหินก้อนใหญ่ คือ มีใบหน้ากว้าง ปากกว้าง จมูกกว้าง หูกว้าง คิ้วมักกระเซิงเล็กน้อย ดูเหมือนสี่เหลี่ยมจัตุรัส อุปนิสัยเป็นคนสงบและสบาย ๆ เป็นคนขรึม เยือกเย็นและเก็บตัว มักชอบคิดคนเดียวเงียบ ๆ เป็นนักผัดวันประกันพรุ่งตัวยง และเมื่อปึกใจกับบางสิ่งบางอย่าง จะสามารถกลายเป็นคนเจ้าคิดเจ้าแค้น เต็มไปด้วยเล่ห์กระเท่ห์ เป็นคนที่น่าไว้วางใจและเชื่อมั่นได้ เพราะเก็บความลับได้ดี เป็นนักปฏิบัติ เป็นคนขยัน เสมอต้นเสมอปลาย

ธาตุทอง หมายถึง คนที่มีลักษณะหน้ามักกลมและมีกระดูกขึ้นชัดเจน โดยปกติมักมีใบหน้ารูปไข่มีคางและหน้าผากที่กว้าง ใบหน้าธาตุทองมักมีผิวซีด อุปนิสัยชอบความยุติธรรม ความถูกต้อง การเห็นแก่ผู้อื่น ความกล้าหาญ ความเข้มแข็ง ความมุ่งมั่น ความกล้าหาญ ความตรงไปตรงมา มักยึดในหลักการ เชื่อฟังกฎหมายหรือต่อสู้เพื่อสิ่งที่พวกเขาเชื่อ เป็นคนระมัดระวังและรอบคอบในการตัดสินใจ ชั่งน้ำหนักข้อดีข้อเสียก่อนดำเนินการใด ๆ โกรธง่ายและชอบคิดทางใต้ทางเสีย ตัดสินใจเฉียบขาด คนธาตุทองเหมาะกับงานกฎหมายหรือบริหาร พวกเขาเกิดมาเป็นผู้นำโดยธรรมชาติ ให้ความสนับสนุนและเข้มแข็งแก่ผู้รอบตัวพวกเขา